

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	" 6—
četrt leta	" 3—
na mesec	" 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
 Prednatis: Knaflcova ulica št. 5. (v pritličju levo) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka peti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
 Na pismena naročila brez istodobne vnosilne naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	" 9—
četrt leta	" 4-50
na mesec	" 1-60
Za inozemstvo celo leto	" 28—

Upravištvu: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Zborovanje Mladočehov.

G. — Praga, 28. novembra. Včeraj se je vršilo jako mnogoštevilno obiskovano mladočeško zborovanje, kateremu zborovanju je predsedoval predsednik mladočeškega eksekutivnega komiteja dr. Škarda, ki je poročal o ponesrečenih češko-nemških pravnih pogajanjih. Potem se je pečal tudi z volitvijo predsednika v enotni češki klub ter označil način, kako se je pri tem briskiralo drja. Kramařa, za nedopusten. Dr. Škarda je izjavil, da je ta način naravnost razžaljiv za dosedanje plodnosno delovanje drja. Kramařa, kateremu se mora dati zaupnica, v kateri se mu izraža neomajano zaupanje čeških volilcev. Govornik je izrecno poudarjal, da njegov govor nikakor ni naperjen proti predsedniku enotnega češkega kluba drju. Fiedlerju. Nato se je dr. Škarda pečal s češko-nemškimi pravnimi pogajanjmi ter izjavil, da nemške jezikovne zahteve v dosednji obliki za Čehe nikakor niso sprejemljive. Čehi so prej kakor slej pripravljeni k spravi, hočejo za to spravo tudi nekaj žrtvovati, toda zahtevajo, da tudi Nemci pokažejo dobro voljo in da so pripravljeni h kompromisu, kajti le s kompromisom je češko-nemška sprava mogoča.

Predpriprave za nadaljna češko-nemška pravna pogajanja.

G. — Praga, 28. novembra. Tekom včerajšnjega dne se je vršilo mnogo privatnih posvetovanj med češkimi politiki. Prihodnji teden se bodo baje pravna pogajanja med Čehi in Nemci na Dunaju pričela in načelnik enotnega češkega kluba, dr. Fiedler, in načelnik nemških poslancev na Češkem, dr. Urban, sta tozadevna vabila že razposlala. Konference se bodo baje udeležili tudi češki in nemški socijalni demokrati, in pričakovati se sme, da bodo ti spravili pred vsem vprašanje volilne reforme za češki deželni zbor na dnevni red. V obeh vprašanjih, tako glede jezikovne rabe, kakor tudi glede varstva manjšin so Čehi in Nemci pripravljeni k nadaljnjim kompromisom. Veleposestvo bo zopet igralo vlogo posredovalca. Če se dunajska pravna konferenca, za katero je določenih 14 dni, posreči, potem bo — kakor se zatrjuje — najbrž sklican češki deželni zbor še pred božičem k zasedanju, če ne, pa v zadnjem tednu decembra k seji, v kateri se bodo pravne točke ratificirale.

Nemci proti pravnim pogajanjem na Dunaju.

G. — Liberec, 28. novembra. Včeraj se je tukaj vršilo zborovanje nemških nacionalcev, na katerem se je protestiralo proti temu, da bi se češko-nemška pravna pogajanja nadaljevala na Dunaju, kjer da bi bila pogajanja odtegnjena kontroli čeških Nemcev. Na zborovanju so tudi napadli poslance Malija, Reihelida in Wolfa. Debata je bila jako burna.

Veliko zborovanje združenih moravskih privatnih uradnikov.

B. — Brno, 28. novembra. Tukaj se je včeraj vršilo veliko zborovanje združenih moravskih privatnih uradnikov, katerega zborovanja se je udeležilo tudi več čeških državnih poslancev. Bila je sprejeta resolucija, katera zahteva med drugim skorajšnje noveliranje zakona v pokojninskem zavarovanju zasebnih uradnikov nadalje zahteva v resoluciji odločne korake proti draginji in končno zakonito uvedbo nedeljskega počitka.

Polkovnik Radić oproščen.

B. — Belgrad, 28. novembra. V soboto zvečer ob pol 10. je sodišče razglasilo razsodbo proti polkovniku Radiću, ki je bil obtožen, da je ravnal pri prevzemanju vojnega materiala proti interesom Srbije. Obtožba se je opirala na šest točk. Sodišče pa je oprostil obtoženca vseh teh točk.

Prepovedane kinematografske predstave Tolstega pogreba.

G. — Varšava, 28. novembra. Policija je konfiscirala vse filme kinematografov, ki so predstavljali pogreb Tolstega. Policija se namreč boji, da se ne bi s kinematografskimi predstavami ljudstvo vznemirilo in da ne bi nastali izgredi. Vsled tega je prepovedala tudi vse kinematografske predstave o pogrebu Tolstega.

Oporoka Tolstega.

G. — Petrograd, 27. novembra. Tolstoj je čez svoja dela testamentarno razpolagal. Vsa novejša njegova dela pripadajo njegovi rodbini. Hčerko Aleksandro je poveril, da izda njegova dela, zahteva pa od nje, da cel izkupiček prve izdaje daruje kmetom, katerim je Tolstoj testamentarno zapustil tudi grad Jasno Poljano in 500 desetov polja okrog gradu. Vse manuskripte najnovejših del Tolstega ima njegov prijatelj Certkov. Istotako ima Certkov vse manuskripte za dnevnik Tolstega, katerega je do pred smrtjo Tolstoj izdajal. Prepisi teh manuskriptov pa se nahajajo tudi v neki banki v Tuli.

Nemiri v Moskvi.

B. — Moskva, 27. novembra. Včeraj so se vršile tukaj velike demonstracije proti smrtni kazni. Policija in vojaštvo sta jako kruto nastopala. Aretiranih je bilo 181 oseb, med temi 60 dijakov.

Bolezen španskega kralja.

B. — San Sebastian, 27. novembra. Španski kralj Alfonz se je podvrgel v Bordeaux težki operaciji. Stanje kraljevo je baje zadovoljivo.

Tepen angleški minister.

B. — London, 27. novembra. Ko se je v soboto vračal minister Churchill z nekega volilnega shoda, ga je napadel neki neznan pristaš ženskih volilnih pravic ter ga s pasjim kobačem pretepel. Komaj je minister svojemu napadalcu ušel, že je prišel

drugim v pest. Napadle so ga namreč tri sufragetke, ki so ga zopet začele pretepavati. Policija je komaj rešila ubogega ministra iz neprijetnega položaja.

Papež proti modernizmu.

G. — Rim, 27. novembra. V cerkvenih krogih se zatrjuje, da papež v bližnji bodočnosti skliče važen konzistorij, v katerem hoče govoriti proti modernizmu ter proti napadom, ki so se vršili nanj ob priliki proslave 40letnice osvoboditve Italije.

Stavka železničarjev na Portugalskem.

B. — Lisabona, 27. novembra. Na Portugalskem se vedno bolj razširja stavka železničarjev. V soboto so začeli stavkati železničarji največje portugalske železnice Minco - Duro. Skoraj noben vlak ne more voziti.

Samomor.

B. — Pulj, 27. novembra. 20letni prostovoljec pri vojni mornarici Václav Tölkel se je iz neznanega vzroka ustrelil s svojo službeno puško.

Upor mornarjev v Braziliji.

B. — Rio de Janeiro, 27. novembra. Vse ladje, na katerih so stavkali mornarji, so se udale. Mir in red se je popolnoma povrnil.

Nesrečna stava.

G. — Sarajevo, 27. novembra. Posestnik Pero Kromljak v Prusacu je stavil z nekim svojim prijateljem, da izpije cel liter ruma v dveh požirkih. Pero Kromljak je to tudi storil. Komaj pa je rum izpil, je padel mrtev na tla. Zapustil je tri otroke.

Kolera v Carigradu.

B. — Carigrad, 28. novembra. Danes je tu obolelo za kolero 27 oseb in 17 jih je umrlo za to boleznijo.

Velikanski požar.

G. — Berlin, 27. novembra. V Newarku je zgorela velika tovarna Newark - Paterbox Company. V tej tovarni je bilo zaposlenih na stotine žen in deklet. Ženske iz prvega in drugega nadstropja tovarne so se še mogle pravočasno rešiti. V tretjem in četrtem nadstropju pa je zaprl požar delavkam vse izhode in od strahu so mnoge ženske radi tega poskakale iz visokine skozi okna na tlak. Večina od teh delavk je našla pri tem smrt. 25 težko ranjenih delavk so prepeljali v bolnico, 25 jih pa še pogrešajo. 12 strašno razgorelih trupel so potegnili izpod razvalin tovarne. Po drugih poročilih je zgorelo celo 40 delavk.

Vihar na Kaspiškem jezeru.

B. — Astraham, 27. novembra. Na Kaspiškem jezeru je divjal strahovit vihar. Mesto Birjučjakosa je pod vodo.

Jugoslovanska delegacija.

Skoro ob isti uri, ko so se češke stranke v državnem zboru združile na skupno delovanje in v ta namen ustanovile enoten klub, se je v jugoslovanski delegaciji zgodilo novo zdobljenje.

Iz »Zveze južnih Slovanov« so izstopili poslanci Prodan, Dulebić, Ivanišević in Perić in ustanovili so svoj samostojni klub, ki se bo menda imenoval »hrvaški klub«.

Za vzrok temu izstopu se navaja — novi dalmatinski poslanec dr. Smoldaka. Ta je zastopnik naprednih teženj v Dalmaciji in je vsled tega z vsemi drugimi hrvaškimi frakcijami v Dalmaciji v večjem ali manjšem rasprotju. V normalnih razmerah bi to seveda ne smelo biti vzrok, da bi dr. Smoldaka ne mogel sedeti poleg Prodana ali Ivaniševića. Če sta lahko v enem in istem klubu Masaryk in Hruban, Klofač in pater Šilenger, bi pač mogli biti v istem klubu tudi vsi dalmatinski poslanci, zlasti ker glede njihovega stališča v državnem zboru napram vladi itak ni med njimi nobenega razločka.

Novi dalmatinski poslanec dr. Smoldaka ni postal niti pravi član »Zveze južnih Slovanov« nego samo njen hospitant. A vzlic temu so zgoraj omenjeni štirje dalmatinski poslanci izstopili iz »Zveze južnih Slovanov«.

Zanesljivi že prej niso bili. Prodan, Dulebić, Perić in Ivanišević so namreč zastopniki najskrajnejšega klerikalizma, zastopniki frankovstva in furtimaštva v Dalmaciji in so po vseh svojih nagnenjih, prizadevanjih in ciljih slovenskim klerikalcem pravzaprav še bližji, kakor svojim lastnim dalmatinskim rojakom.

Izstopivši iz »Zveze južnih Slovanov« so imenovani štirje poslanci ustanovili svoj poseben klub. To je najbrž samo začasna ustanovitev. Prodan in tovariši se danes še nečejo združiti s Šustersićevo družbo, ker še ne vedo, kako se razvijejo parlamentarne razmere in kakšna usoda čaka dr. Šustersiće. Če ostane dr. Šustersiće na cedilu, bodo tudi Prodan in tovariši hodili svojo pot; če se Šustersiće reši, bodo Prodan in njegovi somišljeniki hitro na njegovi strani.

Uspeh tega koraka, ki ga je storila Prodanova frakcija, je ta, da je faktično oslABLJENA »Zveza južnih Slovanov« oslABLJENA na številu svojih članov in da ji je s tem otežkočeno delovanje. Jugoslovanska delegacija se drobi — to je dejstvo.

Nas pušča to popolnoma hladne. Sicer nam je »Zveza južnih Slovanov« veliko bolj simpatična, kakor Šustersićeve klub, ali da bi bil kdo še zanjo navdušen, tega ni mogoče reči. dasi uživajo posamični njeni člani mnogo zaupanja.

Odvsnost slovenskega duhovnika.

Naj nastopa slov. duhovnik še tako ošabno in oblastno in naj bo njegovo nastopanje v javnosti še tako provokatorično — vendar je največja

reva kar se tiče osebnosti in državljan-
ske svobode. Pravice nima nobene.
Tudi v popolnoma necekrkvenih stva-
reh mora parirati in aprotirati na
miglaj. Celo v gostilno ne sme, ka-
mor bi rad šel, da, še čitati ne sme,
kar bi sam hotel, nego samo to, kar
mu dovoli škof, ki ga zdaj lahko vsak
trenotek iz službe spodi. Cerkev pač
dela, da bi sezidala kitajski zid okrog
svojih duhovnikov in jih imela ne sa-
mo materijelno in moralno, nego
tudi duševno na verigi. Uspehi tega
prizadevanja so že prav očitni. Veli-
ka večina naših duhovnikov nima
absolutno nobenih duševnih potreb in
vsled tega tudi ni med njo nikakega
duševnega življenja. Dr. Kreku se
pripisuje izrek, da 99% naših duhov-
nikov niti ne ve, kaj je modernizem.
Dr. Krek je najbrž hotel duhovnike
pohvaliti, v resnici pa jim je izdal
najžalostnejše spričevalo, da namreč
ni med njimi prav nič duševnega živ-
ljenja. Doslej so duhovniki poleg
»Slovenca« in »Domoljuba« čitali
vsaj še »Vaterland« ali »Reichspost«.
Oba lista sta strogo klerikalna ali iz
njih so duhovniki vsaj nekaj izvede-
li o tem, kar se godi po svetu. Zdaj
bo pa še tega konec. Klerikalec ho-
čejo duhovnike odvaditi čitanja »Va-
terlanda« in »Reichsposte«. — Manj
ke čita človek, manj ima skušnjav,
je nekoč rekel prileten duhovnik in
naši klerikalec so istega mnenja.
Manj ko duhovnik čita, laglje se ga
da izrabljati za vsakovrstne namene.
Nam je prav, če se zgodi po volji
klerikalcev. Manj ko bodo duhovniki
vedeli, laglje bo podkopati njih poli-
tično veljavo.

Kritike se boje.

Mestno gospodarstvo v Celju je
škandalozno. To je znana stvar. Za-
radi tega se tudi mestni očetje celj-
ski silno boje, da bi kdo poslušal ob-
ravnavo pri občinskih sejah in bil
vsled tega v položaju mestno gospo-
darstvo stvarno pojasniti. Na zadnjo
sejo celjskega obč. sveta sta prišla
dva časnika, a morala sta zopet
oditi. Mestni očetje so namreč najeli
različne slaboglasne meščanske bara-
be, ki so pred očmi župana se zaleta-
vali v omenjena časnika z name-
nom, provocirati škandal. Časnikar-
ja, ki seveda poznata honetnost celj-
skega župana in tistih poštenjakovi-
čev, ki so zbrani okrog njega, sta bila
primorana zapustiti za poslušalce
namenjeni prostor obč. sveta. Ti celj-
ski mestni očetje morajo lepe reči
uganjati, da se tako boje kritike svo-
jega gospodarstva.

Nepotrjeno posojilo.

Po dolgih mesecih je vlada ven-
dar izrekla odločilno besedo glede na-
jetja 10 milijonskega posojila, kate-
ro najetje je lani sklenil deželni zbor.
Na račun tega posojila so klerikalec
mnogo grešili, da je klerikalno gos-
podarstvo z deželnim denarjem vse
prej kot hvalevredno, da gospodarijo
klerikalec nepreudarno, nevestno in

šušmaroko, to ve danes že vsak, kdor
ni udarjen s slepoto. To slabo gospo-
darstvo je spravilo deželo v najhujše
stiske. Deželna blagajna je prazna,
porabljen je celo denar, ki bi se ga
deželni odbor sploh ne smel dotakni-
ti, porabljen je denar, ki je bil dovo-
ljen za druge namene. To brezumno
gospodarstvo je uganjal deželni od-
bor, ker je pričakoval, da mu vlada
dovoli najeti 10 milijonov posojila.
Zdaj mu je pa vlada to posojilo od-
rekla. Šuklje je hodil po Dunaju od
Poncija do Pilata in prošil za to po-
sojilo, a ni opravil ničesar. Če si vla-
da ne premisli, če se v izrednem za-
sedanju dež. zbora ne dobi kak izhod,
potem bo marca ali aprila meseca
dežela kranjska lahko napovedala
konkurz. Vsa čast takemu gospodar-
stvu!

Vseh Čukov dan.

Zveza Čukov je imela včeraj
svoj občini zbor združen z javno telo-
vadbo. Ta dan vseh Čukov se je kaj
žalostno obnesel. Udeležba klavarna,
nikjer nič vneme, nikjer nič navdu-
šenja. Čuki so se plazili po mestu ka-
kor bi jih bilo sram. Prihodnjič naj
priredijo svojo slavnost na dan vseh
mrtvih; to bo najprimernejši dan za
njihov občini zbor. Slučaj je nanesel,
da smo o priliki tetotalnonesrečene
priredbe izvedeli iz življenja in delo-
vanja naših Čukov nekaj detajlov, ki
so vredni, da se jih zabeleži. Tako sta
dva Čuka pripovedovala, da v neki
vasi telovadijo Čuki v — totenkamri.
To je gotovo najprimernejši kraj.
Tam se ti katoliški junaki lahko va-
diijo nemoteno. Če je slučajno v mrt-
vašnici kak mrlič, naj ga kot liberal-
nega vohuna postavijo pod kap. V
totenkamri se bodo Čuki lahko do
virtuoznosti izvežbali v edinih vajah,
za katere imajo smisel, to so »nad-
prijeti za vrat«, potem »sek po obra-
zu« in »podsunek v trebuh«. Dalje
smo izvedeli, da je v nekaterih krajih
gojenje pobožnosti glavna naloga
Čukov in da so telovadne vaje omeje-
ne na pritiskanje mehov, plezanje po
vrvi, kadar se zvoni, in nakladanje
župnikovih drv. Za take vaje zado-
stuje seveda jako skromna telovadna
terminologija. Pravijo, da izhajajo
Čuki s povelji »haptah — auf — bi-
sta har — holt« in zdi se nam, da to
za telovadbo, ki jo Čuki goje, popol-
noma zadostuje. Končno bodi še
omenjeno, da je renomirani katoliški
komponist Svetek za včerajšnjo slav-
nost komponiral po vipavskem na-
rodnem napevu jako primerno slav-
nostno kantato »Jeri Miško«.

Javen shod

je priredilo v soboto zvečer agilno
»Politično gospodarsko in izobraže-
valno društvo za Vodmatski okraj« v
gostilni rodoljuba g. Bizjaka v
Bohoričevih ulicah. Shod je bil iz-
borno obiskan. Predsedoval je gosp.
Bizjak sam. Glavna govornika sta
bila g. nadzornik Ribnikar, ki je
obširno in poljudno obrazložil dan-

danek jako pereče draginjsko vpraša-
nje, in pa namesto obolega dežel-
nega poslanca gosp. dr. Novaka dr.
Tavčar, ki se je pečal z nizernim
našim deželnim gospodarstvom, ki so
ga klerikalec zavozili globoko v bla-
to, ter natančno pojasnil vso krivico,
ki bi zadela Ljubljano s potrditvijo
famoznega novega cestnega zakona.
Govorili so tudi še gg. Mrak, Lav-
tar in Praprotnik, katerega
zadnjega se je v znamenju bodočih
volitev »Slovenec« spomnil s »prijaz-
nim« napadom. Vsi govorniki so za
svoja izvajanja želi obilo priznanja.
Sprejete so bile naslednje resolucije:
I. »Na javnem shodu dne 26. novem-
bra zbrani zborovalci narodno-na-
predne stranke protestirajo proti po-
stopanju klerikalne deželnozbornske
večine v draginjskem vprašanju in
zahtevajo, da se odpro meje za uvoz
živine, da se dovoli uvoz tujega in tu-
di argentinskega mesa. Pozivljajo
c. kr. vlado, da se odpravi carina na
meso.« II. »Na javnem shodu v Vod-
matu zbrani volilci najodločneje ugo-
varjajo, da bi za Ljubljano skrajno
krivičen načrt novega cestnega za-
kona dobil Najvišje potrjenje, ker bi
vsled tega moralo deželno stolno me-
sto, ki že itak zdihuje pod težkimi
davki, nositi bremena, katerih bi pre-
nesti ne moglo.« III. »Shod narodno-
naprednih volilcev v Vodmatu z ve-
seljem pozdravlja v stranki združe-
nje starejših in mlajših moči. Z ob-
žalovanjem pa jemlje na znanje od-
stop zaslužnega strankinega načel-
nika gosp. državnega poslanca Ivana
Hribarja od vodstva stranke, in
želi, da se skoro povrne na delo za
narodno-napredno stranko v Ljublja-
ni. Obenem pa izraža neomajeno zau-
panje novemu načelniku g. dr. Iva-
nu Tavčarju ter mu izraža svoje
spoštovanje.« Upajmo, da bo ta do-
bro uspeli shod rodil tudi obilo uspe-
ha za napredno stvar v Ljubljani.

Na javen shod v Idriji,

ki ga je priredil poslanec Gangl
za svoje volilce, je poslal Oswald pi-
sarja Kanduča in ključavničarja
A. Logarja, da mu poročata. No,
in res so prinesle »Slovenec« idrij-
ske novice poročilo o shodu iz Os-
waldovega peresa. To poročilo pa ni
drugega, ko sama laž in grda zavija-
nja. Če je te laži sporočil Kanduč
Oswaldu, tedaj opravičeno domneva-
mo, da se je ta absolvent klerikalne
zadružne šole v Ljubljani učil v šest-
mesečnem tečaju samo laganja in za-
vijanja resnice po klerikalnem re-
ceptu. Nočemo se baviti s klerikalni-
mi grdobijami, ker upamo, da si bo
poslanec Gangl še drugod poiskal za-
doščenja. Konstatujemo le dejstvo,
da si idrijski klerikalec morejo poma-
gati le z grdimi lažmi in zavijanjem
resnice. Umejjemo klerikalno jezo na
poslanca Gangla, ki izvira odtod, da
more sedaj vsak razumen človek pre-
soditi, kaka ničla je bil prejšnji kle-

rikalni deželni poslanec napram
Ganglu, ki je poslanec res, kakor jih
je treba. Klerikalni kletveniki pa bo-
do prejeli že zaslužen plačilo.

Slovensko gledališče.

»Tat vseh tatov,« komedija v štiri-
h dejanjih, spisala Fr. de Croisset
in M. Leblanc, poslovenil Fr. Kobal.
Kakor se je čitalo v reklamnih noti-
cah, bi moralo biti to delo nad vse
duhovito, polno drastičnih satir, ta-
ko na birokratičnost sedanjih sodišč,
v prvi vrsti pa na povsodi tako zelo
priljubljeno policijo. Z radovednostjo
je hitelo občinstvo v gledališče, da
vidi slavnega Arsene Lupina, toda
marsikdo je mogel prav neprijetno
presenečen, ker delo ni zadostilo nje-
govemu nagonu in zadovoljilo še
manj. Brezdvomno bode oni srednji
publiki, ki nori za neverjetnostmi
Sherlock Holmesa, nepopisno ugajal.
Kajti videli bodo pred seboj bistro-
umnega tatu, ki vodi ves državni
aparatus za nos, občudovali bodo nje-
govo nepojmljivo prisotnost duha in
divili se bodo slovečemu detektivu,
ki po neverjetnih, a včasih prav lo-
gičnih kombinacijah izsledil najdrz-
nejšega vlomilca, ki vsak vlom brzo-
javno naznani in se mu tudi posreči.
Razume se samo po sebi, da je ta tat
tudi najmanj vojvoda. Samo konec,
ne vem, če jim bode povšečen. V na-
ravi vsakogar leži, da zmaga vedno
dobra stvar. Tu pa je ravno naspro-
tno. To pa je že odpustljivo v tem
slučaju, ker pisatelj sta hotela pro-
slaviti junaka tatu in ali bi ostal po-
tem še junak, če bi padel? Torej je
čisto naravno, da zlomi še tako moč-
no »zarjavelo« verigo in se na ne-
naraven način oprosti z — bombo v
roki. Treba je sedaj še, da pogleda-
mo posamezna dejanja. Prvi akt —
napoved Lupina še zanimanja ni
vzbudil in dobro bi bilo, če bi stal ta-
ko v ozadju nekdo z bičem v roki in
bi nekoga priganjal, da govori glad-
ko in brez požirkov in tudi pravilno
slovenščino. Drugi akt — izvršitev
vloma že še gre, bilo je vsaj nekoliko
življenja. Za vse te nezgode nas je
pa nagradil tretji akt, ko si stojita
slavni detektiv in svetovni vlomilec
nasproti. Duhovitost dialoga, menja-
vanje nadoblastja, obvladovanje same-
ga sebe, spas nad slabšim, to so štirji
elementi, iz katerih se krešejo v res-
nici iskre, ki elektrizirajo občinstvo.
Da je bilo igranje v tem aktu na viš-
ku, nam ni treba posebej omenjati,
saj nam zadostujeta imeni Nučič-
Bohuslav. Četrty akt — beg Lu-
pinov pada vidno po duhovitosti. Ne-
verjeten je, zato nenaraven, in ker ni
naraven, je prisiljen. Na ta način
smo secirali komedijo in izluščili
zrno, ki je pa bore malo, a v bistvu
čisto. O g. solistih prav na kratko:
Izvrstna sta bila v tekmi za boljše
igranje g. Nučič in gosp. Bohu-
slav. Ali to pot je odnesel prvo da-
rilo še vedno on — Bohuslav. Nu-

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.

(Dalje.)

Ah, tvoja sestričina naj gre v
bolnico, če je res bolna, se je razijuti-
la Lizika. Ti ji vendar ne moreš po-
magati.

Stregla ji bom; nikogar nima, ki
bi se zanjo pobrigal.

Saj ima denar, naj si pa koga
dobi, je rekla Lizika trdosrčno. Ti
vender nisi, da bi bolnikom stregla.
Ti si rojena za princezino in ne za
postrežnico bolni loteristinji.

Elvira se je med solzami na-
smehnila. Bilo ji je ugodno, da jo ima
Lizika rada.

Sicer pa sploh ne verjamem, da
odhajaš zaradi te bolne sestričine, se
je razhudila Lizika. O, jaz se ne dam
kar tako v zmoto spraviti. Nekaj se
je moralo zgoditi. Moj svak je kar
ponoči pobegnil iz hiše, zdaj hočeš iti
ti, papa pa se grdo drži in ko sem mu
rekla, naj te lepo prosi, da še ostaneš,
me je razžalil.

Kaj, tvoj dobri papa te je razža-
lil? je vprašala Elvira in se zasmaja-
la, dasi ji je bilo tako težko pri srcu.

Da, razžalil me je, je z resnobo
izjavila Elvira. Spodil me je iz pi-
sane. In še tako, da sta to slišali obe
tipkarici. Obe sta se mi posmehovali;
opazila sem to dobro. O, ko bi še jaz
imela kako bolno sestričino — koj bi
se preselila k njej, saj bo zdaj itak
smrtnodolgočasno pri nas.

Pri vsem tem govoričenju je Li-
zika pač za trenotek pozabila na svo-
jega svaka, ali prišel ji je kmalu zo-
pet na misel in ko je hišina za nekaj
časa zapustila sobo, se je Lizika okle-
nila Elvire in poljubljajoč ji solzne
oči, jo je izpraševala, zakaj je Svetlin
ponoči zapustil hišo.

Portirju je naročil, naj mu pošlje
njegovo prtljago v hotel; rekel je, da
ga ne bo več nazaj. Ti Elvira gotovo
veš, kaj se je zgodilo.

Toda Elvira ni hotela ničesar
povedati in je s tem v Lizikinem srcu
vzbudila velik sum, kateremu pa ni
dala izraza, sum, da misli Svetlin
prelomiti svojo obljubo in se zopet
poročiti.

Tri mesece po tem, ko je Elvira
zapustila hišo, je Lizika izvedela, da
je bil njen sum utemeljen in da se je
Svetlin poročil z Elviro.

Da bi Lizika preveč ne tugovala
po Elviri in da bi je ne hodila obisko-
vat, je stari gospod peljal svojo hčer-
ko najprej za nekaj časa v Benetke,
potem pa jo je nastanil v kampanjo,

v kateri je umrla Olga. Kampanja
je bila toliko blizu Trsta, da je stari
gospod lahko vsak čas šel za svojimi
kupčijskimi opravki v Trst in da je
zopet lahko vsak čas šel obiskat Li-
ziko, ki je prebivala v kampanji s
svojo guvernanto.

Kampanja je bila Svetlinova
last. Podedoval jo je bil po Olgi. To-
da oni dan, ko je zapustil hišo svoje-
ga tasta, se je odpovedal tudi dedšči-
ni po Olgi. Pisal je Sancinu, da ne
mara ničesar tega imeti, kar mu je
v svoji oporoki volila Olga. Stari gos-
pod mu je na to na kratko odgovo-
ril, da te odpovedi ne sprejme, ker
nima nobene pravice do imetja, s ka-
terim je Olga razpolagala. Naznanil
mu je pa ob enem, da bo to imetje po
najboljši vesti in vednosti oskrboval,
dokler si Svetlin ne premisli ali
dokler sodišče ne določi, komu da pri-
pada. Svetlin je vso stvar izročil svo-
jemu odvjetniku, ki je obljubil, da se
poskusi kako v red spraviti in se od
tistega časa ni več brigal za zapušči-
no svoje žene. Stari gospod jo je do-
bro oskrboval in ko je naselil Liziko
v kampanjo, je v svoji trgovski knji-
gi na dobro Svetlinu vknjižil primer-
no vsoto kot najemščino za kam-
panjo.

Sancin se je skoro več mudil pri
Liziki, kakor v Trstu, saj je bil po-
letni čas, ko kupčija ni cvetela in je

iz Trsta pobegnil, kdor je le mogel.
Delal je za Liziko izlete po Krasu in
po trikrat na teden obiskal grob svo-
je hčere Olge.

Ob nedeljah je vedno povabil ne-
kaj Lizikinih prijateljev in nekaj
znancev, da bi se Liziki preveč ne to-
žilo po družabnem razvedrilu. Med
temi povabljenici mu je bil najljubši
mlad sodni uradnik dr. Fran Grebenc,
ki je bil vesel in živahen človek,
a vender razumen in trezen. Staremu
gospodu je dr. Grebenc tako ugajal,
da je z nekakim tihim zadovoljstvom
opazoval, kako dobro se z Liziko ra-
zumeta in kako rada drug z drugim
občujeta. Grebenc oče je bil visok
in ugleden uradnik, ki sieer ni imel
premoženja, a tako dobre zveze, da
je bila njegovemu sinu zagotovljena
lepa kariera.

Bila je zopet nedelja. V kampa-
nji je bilo vse polno gostov. Med nji-
mi sta bila tudi dr. Grebenc in nje-
gov oče. Po obedu je družba napravi-
la velik izlet. Lizika, ki je natančno
poznala vso pokrajino, je šla naprej
in kazala pot. Poleg nje je korakal
dr. Grebenc in moral ji je pripove-
dovati kaj prijetne in zabavne stva-
ri, kajti Lizika je kar žarela veselja
in se ves čas smejala, veselo in zado-
voljno, kakor še nikdar.

(Dalje prihodnja.)

šičev dober oproda je bil gosp. Dami-
nilo, ki se neverjetno pomlaja in
celo dobro memorira. Pohvalno nam
je omeniti gđo. Šetfilovo in gđo.
Wintrovo, ki sta pa imeli to pot
nehvaležni vlogi. Pozabiti ne smemo
na go. Bukšekovo, ki je svojo
nalogo prav dobro rešila. Veliko sme-
ha je vzbudil g. Molek, najorigi-
nalnejši v vseh sličnih vlogah. Go-
spod Verovšek bi bil lahko mno-
go boljši. Predolgi premori naj se pri
reprezi skrajšajo. —b—

*Tannhäuser.

Za danes se omejimo samo na po-
vod občenemu zanimanju ljubljanske-
ga občinstva za to opero, to je na na-
stop ge. Jeanete pl. Föderperspergove
v vlogi Venere. Mrzlična radoved-
nost napolnila je gledališče do zad-
njega kotička in nestrpno je pričako-
valo občinstvo, kdaj se dvigne zastor.
Zgodilo se je in bili smo — očarani.
Resnično, nihče ni toliko pričakoval.
Visoke nade in upe, ki smo jih sta-
vili na njo, nadkrilila je v polni me-
ri. Njen glas, opevan je tolikokrat,
njena šola, proslavljena ob vsaki pri-
liki, žela sta včeraj triumf in postavl-
jen je temelj lovorjevemu vencu, ki
se bode nanizal v doglednem času iz
kristaliziranih biserov njenih vlog,
ter ji opetel bohotno ponosno glavo
umetnice. Položila je v Venero srce
in dušo, poglobila se je s čudovito
pravim pojmovanjem v vlogo in za-
to jo je kreirala tako, da ni na njej
nobenega ranljivega mesta, kamor
bi mogla zadeti še tako ostru pušica
strogega cenzorja v živo. Prebit je
led in prosta je trnjeva pot, ki si jo
je izvolila ga. Föderperspergova, in po
tej začrtani poti koraka naj pogum-
no naprej. Brezdvomno dovede jo ta
pot v oni lepi, bajni hram umetni-
kov, v katerega je poslala naša tužna
domovina že lepo število sinov. —
Občinstvo ji je prirejalo navdušene,
priskrbe ovacije in v znak globoke
zahvale, počaščena je bila z prekras-
nimi šopki in naj nam milostno do-
voli, da pridenemo vsem tem nebroj-
nim cvetkam še eno kot simbol naj-
višjega odlikovanja, to je, začetno lo-
vorjevo pero. O vpriporitvi sami, ter
o g. solističnem poročajo v torkovi ju-
trnji izdaji. Za danes naj zadostuje
le toliko, da je bila predstava kot ce-
lota zadovoljiva. b.

*Železniška nesreča.

V nedeljo zjutraj ob 1/23. uri je
na postaji Zalog pri aranžiranju vla-
ka 854 zavozila lokomotiva 1712 na
končni tir, kjer je skočila s tira in se
s snežnim plugom zarila globoko v
zemljo, kar je povzročilo, da je lo-
komotiva obstala in se ni zvrnila po
bregu navzdol. Rešilni vlak je odšel
ob 4. uri zjutraj od tukajšnje kuril-
nice. Ob 10. uri dopoldne je bila lo-
komotiva zopet na tiru.

*Verski zaklad.

Oskrbništvo verskega zaklada se
je iz Radovljice preselilo v Bohinjsko
Bistrico.

Dobri prijatelji.

(Dopis s Štajerskega.)

Časniki »Tagespost«, »Tagblatt«
in dr. poročajo o banketu ali odhod-
nici, ki se je pred kratkim priredila
na čast dež. sod. svetniku dr. Fr.
Glasu v Ptuj. Pri tem so igrali
glavno vlogo znani poštenjak J. Or-
nig s podreptiki, kakor so dr. pl.
Plachki in drugi. Popivalo se je 4.
reci štiri večere zaporedoma; glavna
»bitka« je bila 19. t. m. v »Vereins-
hausu«. Hujskalo se je na vse mogoče
pretege proti odsotnim Slovencem.
Znani nemškutar Schuscheritsch iz
Sv. Vida čutil je potrebo, v imenu
kmetskega slovenskega ljudstva
slavljenca kaditi.

Treba je pripomniti, da je ta
nemškutar občino Pahrež, katerej je
nekaj let načeloval, znatno oškodov-
val, da ga je poštna uprava kot po-
štarja radi nezanesljivosti odstavila.
Tak mož je torej nastopil v imenu
kmetskega ljudstva. Dober tek!

Najbolj zanimiva dejstva je ra-
zodel g. Ornig; imenoval je Glasa
svojega najodkritosrčnejšega prijate-
lja, ki mu ni bil le pri veselih prili-
kah dober svetovalec, ampak ki ga je
kvišku držal tudi v težkih urah.
Bravo! Sedaj je torej jasno, kdo je J.

Ornig pri njegovih številnih uma-
zanih aferah dajal potuho in pomoč;
nihče drug, nego sodni predstojnik
dr. Fr. Glas. Če se je v slovenskih li-
stih trdilo, da Orniga podpirajo raz-
lični glavarji in sodniki, se je vedno
reкло, da so to denunciacije in obre-
kovanja nedolžnih uradnikov.

Sedaj je dokazano, da slovensko
časopisje, posebno »Slov. Narod«, ki
je imel dostikrat priliko, se baviti z
dr. Glasom, ni nikdar denunciralo,
ampak vselej poročalo resnico. Le
pomislimo, kako umazane sodne tož-
be je J. Ornig imel s Kalcbergom,
Križmanom in drugimi Štajarčevimi
uredniki, ki so mu očitali razne sle-
parije in goljufije; to so bile teže
ure; v vseh teh je bil g. Glas njegov
edini zaščitnik; le pomislimo, kako
vlogo je igral J. Ornig pri pobegu
svojega namestnika Fr. Kaiserja v
Ameriko radi hudodelstva goljufije.
Dr. Glas je kot konkurzni komisar
dosegel, da mestna hranilnica v Ptuj-
ju, pri kateri je Fr. Kaiser že leta in
leta eskompitiral ponarejene menice,
ni ničesar izgubila, ker je dopustil
rubež v prilog te hranilnice tudi v
tisti noči, ko je že konkurzni edikt na
sodniški deski blestel. To so bile tiste
ure za J. Orniga; vsak drugi, t. j.
pravičen sodnik, bi lahko J. Orniga
radi tega spravil na zatožno klop; a
dr. Glas je bil angel varuh zanj. Vsi
drugi upniki so izgubili pri Fr. Kai-
serju velikanske vsote, samo mestna
hranilnica ne, ker jej načeluje J.
Ornig. Lahko ga torej sedaj imenuje
za častnega občana.

Mi Slovenci smo veseli, da je
odnesel dr. Glas pete; pod njim se je
justica korumpirala; pod njegovim
vodstvom se je dogodil slučaj Franc
Bratuša, s katerim je avstrijsko pra-
vosodstvo osramočeno pri vseh civi-
liziranih narodih. Bog nas varuj ta-
kih — sodnikov!

Razne stvari.

* Gostitev posebne vrste. V sa-
lonu gospe Aligre v Parizu so se zbi-
rali znameniti možje, ker so tam obi-
rali vse svoje znance, sicer pa je go-
spa pogostila svoje goste jako pičlo.
»Ko bi ne ogledali poleg čaja in kru-
ha tudi še svojega bližnjega, bi mora-
li trpeti lakoto!« je vzkliznil po ja-
ko skromni večerji nekega dne vojvo-
da Languais.

* Napad na oder. Iz Madrida po-
ročajo: v gledališču »Novitades« se
je igrala socialna drama v kateri se
glasi neka pointa: »mrlični proletarij-
cev se morajo raztelesiti, da morejo
zdravniki zdraviti bogataše.« Več di-
jakov se je dvignilo pri teh besedah
raz sedeže in udrlo na oder, kjer so
pretepli igralce in raztrgali dekora-
cije.

* Ženska, vojaška učiteljica. Vo-
jaški guverner v Parizu, general
Dalstein je imenoval te dni gospo La-
gardelle za vojaško učiteljico. Pove-
ril ji je organizacijo šol za analfabe-
te. Vzrok, da je general Dalstein iz-
bral ravno gospo Lagardelle, je ta,
ker je ona iznašla posebno metodo, po
kateri se odrasli lahko nauče brati in
pisati.

* Plavati se gre učiti. Kaj rad je
poudarjal kralj Ludvik XIV., da je
dolžnost vsakega podložnika vse
ukaze svojega kralja brez obotavlja-
nja izpolniti. Edini grof Guiche se
je upal kralju ugovarjati, kralj pa,
ki se ni dal v tem oziru nikdar pre-
pričati, je osorno zavpil nad grofom:
»In če vam zapovem, da morate sko-
čiti v morje, morate ubogati, tudi če
poginete!« Grof Guiche pa je kljub
jezi svojega kralja ostal hladno-
krven, vzel svoj klobuk in se hotel
odstraniti. »Kam greste!« ga vpraša
Ludvik XIV. začuden. »Plavati se
grem učiti,« je kratko odgovoril grof
in izginil.

* Oče proti sinu. Nekdanji držav-
ni poslanec in politik dr. Karel Eöt-
vös je pred kratkim naznanil svoje-
ga sina, bivšega advokata, dr. Valen-
tina Eötvösa, policiji radi nevarne
grožnje njegovim pisarniškim urad-
nikom. Povedal je, da si namerava
njegov sin prilastiti pisarno ter ga na
ta način materialno uničiti. Ko je
policija zaslišala dr. Valentina Eöt-
vösa, je ta izjavil, da opaža, da sku-
šata dva uslužbenca očeta pripraviti
ob premoženje, kar se jima je večino-

ma že posrečilo. Radi tega jih je po-
zval na odgovor in faktično tudi de-
jansko napadel. Na podlagi tega dej-
stva je policija opustila daljnje pre-
ganjanje.

* Nobelova nagrada in posledice.
Paul Heyse, kateremu je bila prizna-
na pred kratkim Nobelova nagrada,
dobiva dan za dnevom nebroj dopi-
sov, v katerih se ga prosi za podporo.
Med prosilci so privatne osebe, naj-
različnejša društva, med temi tudi
politična, ki ga prosijo za večje ali
manjše svote. Največ prosilcev je, ki
zahtevajo kar po več tisoč mark. Ne-
ka dama, ki bi se rada omožila in ki
je radi tega pustila svojo službo, ga
prosi za 2000 mark, da bi čim preje
mogla stopiti v zakonski stan. Neki
dijak navaja v prošnji, da rabi 2400
mark, da se mu omogoči nadaljeva-
nje študij. Za tisk nekega filozofič-
nega dela zahtevajo 6000 mark. Take
in enake prošnje se kar vrstijo dan za
dnevom. Na veliko večino teh pro-
šenj se seveda Paul Heyse sploh ne
more ozirati.

* Morski roparji v peterburški
luki. Nekaj vasi v bližini petrburške-
ga pristanišča se živi edino od mor-
skega ropa, ali pa jim je rop izdaten
postranski zaslužek. Zvečer prijadra
cela tolpa jadrenic v morsko ožino,
kjer napadejo nič sluteče barke in
majhne ladje. Boj je vedno neenak ne
samo glede števila, marveč pred
vsem, ker so roparji znani s krajev-
nimi razmerami. Pred kratkim se je
odločil peterburški borzni komite na-
stopiti z vso strogostjo proti ropar-
jem. Kupil je motorski čoln in posta-
vil na njega močno oboroženo posad-
ko. Dan in noč se vozi sedaj ta čoln
pred pristaniščem in opazuje vsako
sumljivo ladjo. Tekom dveh dni je
ustavila ta ladja 20 jadrenic in je na-
šla na nekaterih tudi res ukradeno
blago.

Ali se sme katoliški duhovnik ženiti ali ne?

Na to vprašanje ni tako lahko
odgovoriti, kakor bi se mislilo v pr-
vem trenutku.

Široki sloji našega naroda bi na
to vprašanje brez dvoma odgovorili
z odločnim: ne. Toda ta »ne« ni brez-
pogojno veljaven.

Svoje dni je bila pač prepoved
ženitve za katoliške duhovnike sploš-
no veljavna. To je bilo takrat, ko so
bile cerkvene naredbe veljavne tudi
za države, to se pravi, da so se tudi
vladni organi ravnali po odredbah
katoliške cerkve.

V tem oziru pa se je kljub kle-
rikalnemu vplivu v politiki vendarle
mnogo izpremenilo.

Nekatere države so se popolno-
ma otresle cerkvenega vpliva, druge
pa so ta vpliv kolikor mogoče ome-
jile.

Prišlo je do tega, da so nekatere
države, ne ozirajoč se na cerkvene
predpise, katoliškim duhovnikom na-
ravnost dovolile ženitev, dočim so
druge države molče trpele, da so po-
samni katoliški duhovniki cerkvi po-
kazali hrbet ter se oženili. To stali-
šče državnih oblasti uporabljajo ve-
dno bolj in bolj katoliški duhovniki.
Ker pa cerkev duhovnikom ne dovo-
ljuje zakona, morajo le - ti seveda
preje odpasti od cerkve.

Takšni slučaji se vedno bolj
množe.

Tudi pri nas v Avstriji se vsako
leto prigodi več takih slučajev.

Vzpričo teh, vedno se množčih
slučajev, da duhovniki odpadajo od
cerkve, da se lahko oženijo, je naj-
višja cerkvena oblast jela razmišlja-
ti, kako bi se dalo preprečiti to zlo.

In papež in kardinali so prišli
do prepričanja, da je najboljšje sred-
stvo proti temu zlu, ako se cerkvena
naredba o prepovedi ženitve duhov-
nikov ne izvaja s skrajno stro-
gostjo.

Sedaj je papež izdal naredbo, v
kateri pravi med drugim: Ako se je
kak duhovnik oženil, lahko pridrži
svojo rodbino pri sebi, pod pogojem,
ako ne služi v isti župniji, v ka-
teri je preje služboval, in ako njego-
va ženitev ni dala nobenega povoda
za javno pohujšanje.

Javnost je to papežovo naredbo
tolmačilo tako, kakor da bi bil pa-

pež odpravil celibat. Temu pa ni ta-
ko, kakor je razvidno iz poveda-
nega.

Ne da se pa tajiti, da je s pape-
ževo najnovejšo odredbo močno oma-
jana naprava celibata, ki je dejan-
sko bil že pod Leonom XIII. odprav-
ljen v gotovih pokrajinah Južne in
Severne Amerike, kakor tudi pri gr-
ško - katoliških duhovnikih.

Vse kaže na to, da bomo v krat-
kem dobili oženjene župnike. Sprva
bodo le - ti med nami še redka pri-
kazen, potem pa se bodo množili, do-
kler celibat sam na sebi ne postane
brezpredmeten.

Celibatu se torej polagoma v
gotovo izpodmičejo tla v srečo nara-
da in — duhovnikov samih.

Za kratek čas.

Fajmošter Matevž: Kako
je neki to, da se ravno pri Št. Vidu
vlak križajo.

Fajmošter Jaka: E, zato
pač, ker je tam cerkev.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Knafljeve ulice (nasproti glavni pošti)

pristne švicarske vezenine

najcenejši nakup 182

oprem za neveste.

Pekarijo

vzamem v najem s februarjem 1911
v mestu ali boljšem trgu na deželi.

Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Občinska hranilnica v Drnišu v Dalmaciji

sprejema

hranilne vloge

od K 2— do K 100.000—

proti 5% obrestovanju, ter povrača
zneske do K 5.000— brez odpovedi, zneske
do K 20.000— proti prijavi 8 dni, večje
zneske po dogovoru. — Za polletno izpla-
čevanje obresti izdaja na zahtevanje obrestne
knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in
hrvaškem jeziku. 3825
Za varnost hranilnih vlog in njih obre-
stovanje jamči občina Drniš.

Volilski katekizem

za
ljubljansko občinsko volitev
po novem občinskem in vo-
lilnem redu.

Knjižica v ponk volikem in volikam.

Cena 50 vinarjev.

Komisijiska založba

Narodne knjigarne
v Ljubljani.

Usojam si vljudo opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

BOŽIČNA DARILA!

„Predno si nakupite božičnih daril, si
blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! —
Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se Vam dajo drage
volje vsakega pojasnila, da se prepričate in odločite se bodele
tako, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki :

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg ali Sv. Petra cesta.

Specialna trgovina najnovejših precizijskih ur (s izpričevali točnosti)
svoje lastne tovarne ur v Švici z varstveno znamko „IKO“.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov
ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-
srebrnega blaga, kakor nastavkov, jedilnega orodja itd.,
vse v najmodernejšem slogu.

Postrežba strogo solidna. Cene najnižje!

Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto.

Telefon 273. Brzjavni naslov: „H. Suttner“.

„Cenik zastopj in poštnine preste.“

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — Ravnanjem menjalic: zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskomptra trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po
3 1/4% brez amortizacije na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 133.

Poštno hranilnice račun št. 528.405.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4 1/2% čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevni kurzi.

Delniška glavnica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da
sklene zavarovalno po-
godbo bodisi za življenje,
ali pa proti požaru le
pri slovanski banki
„SLAVIJI“.

Podpirajmo torej
domač slovanski zavod,
da more nalogo, ki si
jo je stavil, izpolniti v
najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fond K 48.812.797.— jamči za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne
načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za
preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svo-
jim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vse-
skozi slovansko - narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva,
organizacije in prispeva k narod-
nim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamo-
svojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

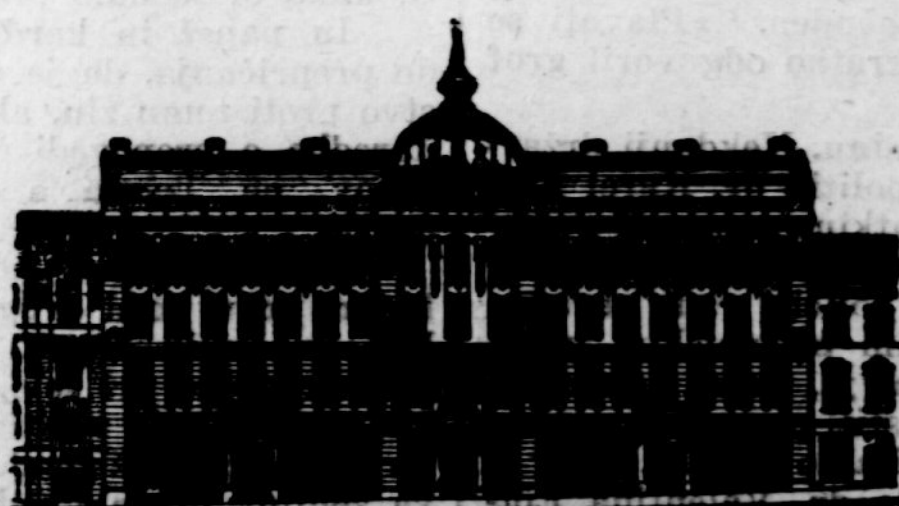
LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vložnim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/4% brez odbitka; nevzdržene obresti se
pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5% obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4% na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo.